

ŞİRKETLERİN TİCARİ KREDİ KULLANMASINA İLİŞKİN YENİ BDDK KARARI

Sirküler No: 2022/78
İstanbul, 21.07.2022

RSM Turkey Arkan & Ergin
Yeminli Mali Müşavirlik AŞ

Maslak Office Building,
Sümer Sokak, No 4, Kat 2,
34485, Maslak, İstanbul

T +90 212 370 0700
F +90 212 274 1817

www.rsmtr.com

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu'nun (BDDK), toplam (YP) nakdi varlıkları belli bir tutarı aşan bağımsız denetime tabi şirketlere (TL) cinsinden yeni bir nakdi ticari kredi kullanılmasını kısıtlayan 24.06.2022 tarihli **Karar**ının ardından, uygulamada tıkanıklığa neden olabilecek bazı koşulların iyileştirilmesine yönelik olarak 07.07.2022 tarih ve 10265 sayılı **yeni bir Karar** almıştır.

İlk Karar tarihi olan 24.06.2022 tarihinden itibaren geçerli olacak şekilde yürürlüğe giren bu Kararla birlikte uygulamaya ilişkin açıklamalar aşağıda özetlenmiştir:

A- Karar Kapsamına Dahil Olma Koşulları

TL kredi kullanımına döviz varlığı sınırlaması uygulanabilmesi için;

- Firmanın, 660 sayılı KHK ve ilgili düzenlemeler uyarınca bağımsız denetime tabi bir Şirket olması,*
- Şirketin YP nakdi varlıklarının TL karşılığının 15 milyon TL'nin üzerinde olması,*
- Şirketin YP nakdi varlıkların TL karşılığının; aktif toplamından veya son 1 yıllık net satış hasılatından büyük olanının yüzde 10'unu aşması*

koşullarının birlikte sağlanmış olması gerekmektedir.

Buna göre, bir Şirket;

- ✓ *İlgili mevzuat uyarınca bağımsız denetime tabi bir Şirket statüsünde değilse,*
- ✓ *Bağımsız denetime tabi Şirket statüsünde olmasına rağmen, YP nakdi varlıklarının TL karşılığı 15 milyon TL'yi geçmiyorsa,*

- ✓ *Bağımsız denetime tabi statüde ve YP nakdi varlıklarının TL karşılığı da 15 milyon TL'yi geçmesine rağmen, Şirketin YP nakdi varlıklarının TL karşılığının, Şirketin aktif toplamının ya da son 1 yıllık satış hasılatının (büyük olan temel alınacaktır) yüzde 10'unu aşmıyorsa,*

TL ticari kredi kullanılmasına ilişkin herhangi bir kısıtlamaya tabi olmayacaktır.

Bankalar ve finansal kuruluşlar, gerçek kişiler ile gerçek kişi Şirket ortakları “**Karar**” kapsamına girmemektedir.

Ayrıca; bağımsız denetime tabi olmakla birlikte, denetim yükümlülüğü ilk defa 2022 yılı sonunda başlayacak Şirketler sadece 2022 yılı için bu uygulamadan muaf tutulmuştur.

Diğer taraftan; 6361 sayılı Kanuna tabi **Finansal Kiralama, Faktöring ve Finansman Kuruluşlarının;** 01.08.2022 tarihinden itibaren müşterilerine kullandıracakları TL cinsinden ticari nitelikli nakdi krediler de bu **Karar** kapsamındadır.

Dolayısıyla; Bankalar için getirilen yükümlülükler, Finansal Kiralama, Faktöring ve Finansman Kuruluşları için de aynı şekilde uygulanacaktır.

- 1. Firmanın, 660 sayılı KHK ve ilgili düzenlemeler uyarınca bağımsız denetime tabi bir Şirket olması,**

Karar, sadece bağımsız denetime tabi olan şirketleri kapsamaktadır.

Bir şirketin bağımsız denetime tabi olup olmadığı

- ✓ *660 sayılı Kanun Hükmünde Kararname,*
- ✓ *6102 sayılı TTK (m.397) uyarınca kararlaştırılmış olan 2018/11597 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ve*
- ✓ *İlgili diğer mevzuat*

hükümlerine göre belirlenmektedir.

Bankalar bu hükümler çerçevesinde bir şirketin bağımsız denetime tabi olup olmadığını belirlemektedir.

Bağımsız denetime tabi olmayan şirketler için yeni bir düzenleme veya kısıtlama getirilmemiştir.

Kredi başvurusunda bulunan bir Şirketin;

- ✓ *Bağımsız denetime tabi olmadığını ya da*
- ✓ *Bağımsız denetime tabi olmakla birlikte, denetim yükümlülüğünün ilk defa 2022 yılı sonunda başlayacağını, dolayısıyla 2022 yılı için uygulamadan muaf olduğunu*

beyan etmesine karşılık, bu konuda Bankaca bir tereddüt oluşması halinde, kredi kullanım tarihinden itibaren şirkete **1 ay süre tanınarak**, bu süre içinde 3568 sayılı Kanuna göre ruhsat almış SMMM, YMM ya da Bağımsız Denetim Kuruluşlarınca bu beyanını doğrulayan onaylı bir belge getirmesi istenecektir.

2. Şirketin YP nakdi varlıklarının TL karşılığının 15 milyon TL'nin üzerinde olması,

Bir Şirketin uygulama kapsamında değerlendirilebilmesi için **kredi başvurusu tarihi itibariyle** YP nakdi varlıklarının TL karşılığının 15 milyon TL'nin üzerinde olması gerekmektedir.

Konsolide finansal tablo hazırlama yükümlülüğü bulunan Şirketlerde YP nakdi varlıkları toplamının hesaplamasında, bu Şirketlerin Bankalar ve finansal kuruluşlar dışında kalan konsolidasyona tabi **yurt içindeki bağlı ortaklıklarının ve iştiraklerinin YP nakdi varlıkları** da hesaplamaya dâhil edilecektir.

Kararın uygulanmasında Şirketlerin YP nakdi varlıkları kapsamına dâhil edilen kıymetler aşağıda belirtilmiştir.

- ✓ *Altın dâhil, efektif döviz*
- ✓ *Bankalardaki YP mevduat*
- ✓ ***TC ihraçlı Eurobond'lar dışında kalan, yurt içi ya da yurt dışı yerleşiklerce YP cinsinden ihraç edilen menkul kıymetler ve hisse senetlerinden oluşan varlıklar,***
- ✓ *Altın veya dövize endeksli ya da bunlara ilişkin endeksleri takip eden borsa yatırım fonlarının katılma payları,*
- ✓ *Yurt dışı yerleşiklerle YP cinsinden yapılan ters repo işlemleri*

- ✓ *Bankalar ile gerçekleştirilen swap işlemlerinde, spotta TL temin etmek üzere bankalara (altın dahil) döviz olarak verilen YP varlıklar.*

3. Şirketin YP nakdi varlıkların TL karşılığının; aktif toplamından veya son 1 yıllık net satış hasılatından büyük olanının yüzde 10'unu aşması

Bir Şirketin kısıtlama kapsamına girmesi için, önceki bölümde belirtilen toplam YP nakdi varlıklarının kredi başvuru tarihi itibarıyla TL karşılığının,

- ✓ **En güncel finansal tablolarına göre tespit edilecek aktif toplamı** veya
- ✓ **Son 1 yıllık net satış hasılatından**

büyük olanının %10'unu aşması gerekmektedir.

En güncel finansal tabloların belirlenmesi ve %10 oranının saptanmasında, Şirketin;

- ✓ *Konsolide finansal tablo hazırlama yükümlülüğünün olmaması veya*
- ✓ *Konsolide finansal tablo hazırlama yükümlülüğü bulunması*

ayırımı önem taşımaktadır.

Konsolide Finansal Tablo Hazırlama Yükümlülüğü Olmayan Şirketlerde:

Bu Şirketler için %10'luk oranın saptanmasında, Vergi Usul Kanunu VUK uyarınca düzenlenerek vergi dairesine sunulmuş olan (geçici vergi dönemleri dahil) en güncel finansal tablolarındaki değerler kullanılacaktır.

Bu kapsamda, bu Şirketler için kredi başvuru tarihinden önce vergi dairesine verilmiş ve mart, haziran, eylül veya aralık sonu itibarıyla düzenlenmiş en son finansal tablolardaki tutarlar dikkate alınacaktır.

Örneğin 23 Ağustos 2022 tarihinde kredi başvurusu yapmış olan bir Şirketin, bu tarih itibarıyla vergi dairesine vermiş olduğu en güncel geçici vergi beyannamesi Haziran /2022 dönemi beyannamesi olacağından, değerlendirmeler, bu beyanname ekinde yer alan ve VUK'na göre düzenlenmiş bulunan finansal tablolara göre yapılacaktır.

Konsolide Finansal Tablo Hazırlama Yükümlülüğü Bulunan Şirketlerde:

Bu Şirketler için değerlendirme; KGK tarafından yayımlanan muhasebe ve finansal raporlama standartlarına uygun olarak hazırlanıp KGK tarafından yetkilendirilmiş bağımsız denetim kuruluşlarınca denetlenmiş en güncel konsolide finansal tablolar üzerinden (*Şirketin yurt dışı bağlı ortaklık ve iştirakleri dahil edilmeden*) yapılacaktır.

Bu çerçevede, ana ortaklık konumunda bulunan Şirketin konsolide finansal tabloları üzerinden yapılan değerlendirmede, TL kredi kullanımına uygun olmadığı saptanırsa, kredi sınırlaması yalnızca ana ortaklık için uygulanacaktır.

Ana ortaklığın konsolidasyona tabi diğer bağlı ortaklık ve iştiraklerine kullanılacak krediler için, her bir ortaklık ve iştirak ayrı ayrı değerlendirilerek, bunların kredi sınırlamasına tabi olup olmadıkları ana ortaklıktan bağımsız olarak belirlenecektir.

B- Kredi Kullanım Sınırlamasının İstisnaları

Kredi kullanım sınırlaması kapsamına girmekle birlikte, 32 sayılı Karar ve ilgili mevzuat uyarınca **YP cinsinden kredi kullanması da mümkün olmayan Şirketlerin**, krediye başvurduğu tarihten itibaren 3 aylık dönem içinde YP net pozisyon açığı varsa, yani önümüzdeki herhangi bir 3 aylık dönemde YP borçları (*yükümlülükleri*) YP varlıklarından fazla ise

- ✓ *YP net pozisyon açığı bulunduğunu ve açık pozisyon tutarını beyan etmeleri şartıyla,*
- ✓ *Yalnızca başvuru tarihini izleyen 3 aylık dönemde ilgili olarak beyan edilen pozisyon açığı ile sınırlı olmak üzere*

TL cinsinden nakdi ticari kredi kullanmaları mümkün olabilecektir.

Ancak, bunun için, YP pozisyon açığı bulunduğu dair Şirket beyanının,

- ✓ *Bağımsız denetim kuruluşları ya da*
- ✓ *3568 sayılı Kanun'a göre ruhsat almış yeminli mali müşavirler (YMM)*

tarafından onaylanarak belgelendirilmesi ve Bankaya ibraz edilmesi gerekmektedir.

C- Kısıtlama Kapsamına Girmeyen Krediler

BDDK **Kararı**, döviz varlığına bağlı olarak sadece TL cinsinden nakdi ticari kredi kullanımına kısıtlama getirdiğinden Şirketlerin gerekli koşulları taşımaları halinde döviz cinsinden nakdi kredi kullanmalarına bir engel bulunmamaktadır.

Yeni Kararla, aşağıdaki kredi işlemleri nakdi ticari kredi kısıtlaması dışında tutulmuştur:

- ✓ *Nakit çekimler hariç, kurumsal kredi kartları yoluyla kullanılan krediler,*
- ✓ *Doğrudan Borçlanma Sistemi(DBS) aracılığıyla nakde dönüşen krediler,*

- ✓ *Cayılamaz limit taahhüdü niteliğinde Bankaların üçüncü taraflara ödeme garantisi sunduğu krediler*
- ✓ *Tedarikçi finansmanı kredileri,*
- ✓ *TL cinsinden düzenlenen gayri nakdi kredilerin (teminat mektubu vb.) nakdi krediye dönüşen bedelleri*
- ✓ *5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nun Geçici 32'nci maddesi uyarınca yeniden yapılandırmalar kapsamında kullanılan krediler,*

Buna karşılık;

- ✓ *Yeniden yapılandırma kapsamında olmayan ve sözleşme koşullarının değiştirilmesi suretiyle yenilenen ya da mevcut kredilerin kısmen veya tamamen yeniden finanse edilmesi için kullanılan krediler,*
- ✓ *Şirketlerin Bankalar ile gerçekleştirdikleri swap işlemleri kapsamında, spotta (altın dahil) döviz verip TL borçlandığı tutarlar,*

ilgili banka tarafından söz konusu Şirkete kullanılan TL cinsinden nakdi bir ticari kredi olarak kabul edileceğinden, kısıtlama kapsamına girmektedir.

Diğer taraftan; Bankaların yurt dışı şubeleri aracılığıyla yurt içi yerleşik Şirketlere kullandığı kredilere de **Karar** hükümleri uygulanacaktır.

Dolayısıyla; kredinin yurt içi veya yurt dışı Banka şubesi tarafından kullanılacak olması uygulamada bir farklılık yaratmayacaktır.

YP nakdi varlıkların TL karşılığının hesaplanmasında hesaplama tarihine ait TCMB döviz alış kuru kullanılacaktır.

D- Kullanılacak Kredi Tutarının Hesaplanması

Düzenleme kapsamında;

- ✓ *Kredili mevduat hesabı (KMH),*
- ✓ *Diğer rotatif nitelikli krediler,*
- ✓ *Kurumsal kredi kartlarından nakit çekimi,*
- ✓ *Gün içi ve gecelik krediler*

Şirketlere kullanılacak kredi tutarının hesaplamasında, 30.06.2022 tarihi itibarıyla toplam kredi bakiyesi başlangıcı kabul edilecektir.

Bundan sonra; her ay sonu, önceki ay sonuna göre toplam bakiyedeki artış tutarı yeni kullandırımı sayılacaktır. Yeni kredi kullandırımı olarak kabul edilecek tutar için Bankalarca kredi kullandırımı sınırlamalarına yönelik kontroller yapılarak, gerekli bilgi ve belgeler temin edilecektir.

E- Yaptırım

Bir Şirketin Kararda belirtilen süreler içerisinde, bağımsız denetim kuruluşu ya da YMM onaylı olarak verilmesi gereken bilgi ve belgeleri Bankaya vermemesi veya verilen bilgi ve belgelere göre Şirketin beyanının aksine kredi sınırlamasına dâhil olması gerektiğinin Bankalarca anlaşılması halinde, Şirkete TL cinsinden karar kapsamına giren yeni nakdi ticari kredi kullandırılmayacaktır.

Ayrıca; bu kapsama giren Şirketlere 30.06.2022 tarihinden itibaren kullanılan TL cinsinden ticari nitelikli tüm nakdi kredilere sermaye yeterliliği oranı hesaplamasında; kredi riskine esas tutar hesaplanırken kullanılan yaklaşımdan bağımsız olarak kredi riski azaltım teknikleri, kredi derecelendirme notları ve gayrimenkul ipotekleri dikkate alınmadan **yüzde 500 risk ağırlığı** uygulanacaktır.

Bilgilerinize sunulur.

Saygılarımızla.

RSM Turkey Arkan Ergin Yeminli Mali Müşavirlik A.Ş.
Member Of RSM International